

[Kjær Rasmussen.]

fortalt folketinget lidt om sin prioritering på et tidligt tidspunkt i samlingen. Dette er ikke sket, og først her ved samlingens slutning får man en fornemmelse af de hensigter, som regeringen har haft. Disse hensigter kan ikke siges at være særlig ambitiøse, slet ikke hvad angår bevillinger, men så sandelig heller ikke hvad angår de reformer, som ikke koster penge. Man kunne næsten kalde dem for de gratis glæder eller de gratis fornøjelser.

Så tidligt som i efteråret søgte VS at overbevise regeringen om, at demokratiske reformer var nødvendige, ikke alene på universiteterne, men langt ned i de underliggende uddannelseslag. Vi påviste, at lederne af private skoler uden videre kan gøre indgreb i elevernes grundlovssikrede personlige frihed, og gennem et svar på et spørgsmål her i tinget slog ministeren fast, at der ikke er lovhjemmel for at forbyde legemlig afstraffelse i private skoler, selv om legemlig afstraffelse er forbudt i den offentlige skole.

Regeringen har i den forløbne samling intet som helst gjort for at få disse misforhold fjernet. Regeringen har bare henholdt sig til, at man sandelig ikke ville gribe ind over for den private skole, det ville være et utidigt anslag mod den private skoletradition, som vi har den her i landet. Som før sagt er VS ikke modstander af private skoler, men vi må på det skarpeste vende os mod, at staten gør det muligt for enkelte — og jeg understreger enkelte — demagogiske ledere at underkue andre mennesker. Disse problemer har regeringen ikke villet diskutere. Når spørgsmålene er blevet rejst, ja, så har de blot afstedkommet en hånlig afvisning fra regeringshold.

Måske kommer denne holdning af, at regeringens undervisningsminister efter eget udsagn end ikke ved, hvad en demokratisering af skolen er for noget. Jeg står her med bladet Gymnasieskolen fra den 8. maj 1969. Jeg vil gerne citere en overskrift, og den er direkte citeret efter ministeren; denne overskrift står altså i citationstegn:

„Jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, at man skulle demokratisere skolen. Jeg ved ikke, hvad der ligger i det ord.“

Det er ministerord til bladet Gymnasieskolen. Man må nok sige, at det unægtelig

komplicerer sagen, at ministeren ikke ved, hvad en demokratisering af skolen er for noget. Må jeg ikke anbefale ministeren, at han tager læseferie i stedet for sommerferie i år og sørger for at få dette problem studeret ganske grundigt.

Som man erindrer, fremsatte VS lige efter nytår et forslag om støtte til uddannelse. Det var et dyrt forslag, det erkendte vi allerede dengang. Men det trængte ligesom ikke rigtig ind hverken hos regering, regeringspartierne eller de øvrige to oppositionspartier, at det, VS ønskede, var en virkelig høj prioritering for udgifter til uddannelse. Det faktum, at antallet af unge i de højere uddannelser er vokset med ca. 21.000 i femåret 1962-67, burde få regeringen til at beskikke sit hus og virkelig yde støtte til unge under uddannelse. Jeg har her nævnt unge under højere uddannelse, men problemerne er lige så store for den endnu større lærlingeflok.

Her i dette folketing har det knebet gevaldigt med at indse nødvendigheden af den rigtige udgiftsrækkefølge. De allerfleste herinde tager det for givet, at f. eks. militærudgifterne absolut skal være 10 gange så høje som statens udgifter til uddannelse. VS finder denne udgiftsrækkefølge helt og aldeles urimelig og skadelig. Men det står jo i dette tings magt at ændre dette misforhold. Vores opfordring til regeringen skal derfor være, at regeringen ved næste samlings begyndelse giver folketinget mulighed for at få en debat om prioriteringen af statsudgifterne i almindelighed og af uddannelsesproblemerne i særdeleshed. Vi må have skabt fuld klarhed over, hvordan regeringen kunne tænke sig at prioritere, og hvordan partierne her i salen kunne tænke sig at gøre det. Åbningsdebatten kan godt blive en sådan prioriteringsdebat, dersom statsministeren ellers vil lægge den rigtigt til rette. Lad mig bare tilføje, at VS finder det nødvendigt, at der bliver lejlighed til at stemme om de enkelte posters placering på udgiftsstigen.

Så kan man naturligvis komme og sige, at en sådan fremgangsmåde er ikke sædvanlig her i folketinget. Det erkender vi naturligvis, men vi finder det i allerhøjeste grad nødvendigt at afmytologisere hele spørgsmålet omkring statsudgifterne. Disse er menneskeværk, og det står i folketingets magt at ændre på rækkefølgen, i hvilken